

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

CANTON SARAJEVO
Ministry for Education

Broj: 01-07/02-04-51929-~~34~~/24
Sarajevo, 23. 12. 2024. godine

SKUPŠTINA KANTONA SARAJEVO
n/r Okerić Elvedina, predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo

PREDMET: Odgovor na zastupničko pitanje, dostavlja se

Cijenjeni,

Zastupnik Faruk Selmanović, na 17. radnoj sjednici Skupštine Kantona Sarajevo, održanoj dana 26.11.2024. godine u okviru tačke Dnevnog reda „Poslanička/zastupnička pitanja, inicijative i odgovori“, a u skladu sa članom 211. i 214. Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ postavio je zastupničko pitanje. Zastupnik je pitanje postavio u pisanoj formi, te u skladu sa odredbama Poslovnika Skupštine Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 41/12, - Drugi novi prečišćeni tekst 15/13, 47/13, 47/15, 48/16, 9/20, 14/20, 16/22 i 17/22 - Ispravka), tražite odgovor.

Pitanje:

„Svjedoci smo da vršnjačko nasilje u osnovnim i srednjim školama u Kantonu Sarajevo, ali i u cijeloj BiH, postaje sve učestalije. Također, svjedočimo sve težim oblicima vršnjačkog nasilja, a nisu rijetki slučajevi da se vršnjačko nasilje ispoljava kroz primjenu fizičkog nasilja.

U proteklim danima mediji su izvještavali o slučaju vršnjačkog nasilja u JU Prva bošnjačka gimnazija. Specifičnost ovog slučaja predstavlja činjenica da je Ministarstvo za odgoj i obrazovanje KS uputilo akt Vijeću roditelja pomenute škole broj: 11-07/02-34-49769-1/24 od 14.11.2024. godine u kojem je zauzelo stav **da se učenicima koji počinje teške povrede učeničke dužnosti ne može izreći mjera „isključenje iz srednje škole“ prije nego se izradi i u trajanju od tri mjeseca ne realizuje Individualni plan podrške (IPP) ili Individualni plan brige (IPB).**

Šta predstavlja pravni osnov za stav Ministarstva da se učenicima srednje škole koji počinje težu povredu učeničke dužnosti ne može izreći odgojno-disciplinska mjera „isključenje iz srednje škole“ prije nego se izradi i u trajanju od tri mjeseca ne realizuje Individualni plan podrške, odnosno ili Individualni plan brige? Iz kojih razloga je Ministarstvo zauzelo stav da se odgojno-disciplinske mjere, **uvijek i bez izuzetka**, moraju izricati postepeno, kao su Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj školi u KS **jasno i precizno propisani izuzeci od pravila** o postepenom izricanju odgojno-disciplinskih mjera.“

Odgovor:

Koristimo priliku informisati Vas da član 94. stav (8) Zakona propisuje da se odgojno-obrazovne mjere izriču uz primjenu dobrih praksi i zaštite dobrobiti učenika, te član 94. stav (6) Zakona propisuje da se odgojno-disciplinske mjere izriču postepeno osim u slučajevima teže povrede učeničke dužnosti, ali uvažavajući najbolji interes djeteta može se izreći pet odgojno-disciplinskih mjera bez postepenog pristupa dok se dvije odgojno-disciplinske mjere: premještaj u drugu osnovnu školu i mjera „isključenje iz srednje škole“ izriču u skladu sa članom 10. Pravilnika o izricanju odgojno-

disciplinskih mjera u osnovnim i srednjim školama („Službene novine Kantona Sarajevo“ broj: 33/24). To znači da nakon tri mjeseca pružanja stručne podrške učeniku, kao i ako Individualni plan podrške ili brige koji je obavezno donijeti za učenika kojem se izriče odgojno-disciplinska mjera, ne daje očekivane rezultate ili ako se ponašanje učenika nije promijenilo u pozitivnom smislu, moguće je izreći navedene dvije, najteže odgojno-disciplinske mjere. Član 3. stav (1) Pravilnika o izricanju odgojno-disciplinskih mjera u osnovnim i srednjim školama propisuje da se u osnovnim i srednjim školama u radu s učenicima s internaliziranim problemima u ponašanju ili neprihvatljivim oblicima ponašanja ***prednost daje osiguranju odgojno-obrazovne podrške i stručnog tretmana***, te napominjemo da u skladu sa članom 6. stav (2) Pravilnika o izricanju odgojno-disciplinskih mjera u osnovnim i srednjim školama odgojno-disciplinska mjera se izriče pravovremeno, a učenik mora biti upoznat s razlogom zbog kojeg mu se izriče odgojno-disciplinska mjera. Škola je dužna izraditi Individualni plan podrške i Individualni plan brige za učenika koji je žrtva nasilja, kao i za počinitelja istog, jer je cilj odgojno-obrazovne podrške pružiti pomoć učenicima da prevaziđu određene teškoće, probleme i izbore se u cilju izgradnje pozitivnih vrijednosti i psihosocijalnih oblika ponašanja učenika.

Baz stručne podrške i tretmana neprihvatljivo ponašanje može se u gorem obliku manifestirati kasnije, jer učenici ove dobi imaju potrebu za pripadanjem, te se postavljaju pitanja: kojim se društvenim grupama priključuju, gdje provode vrijeme kada nisu na nastavi i ne dobijaju podršku i stručni tretman, kakav potencijal daljnjeg prijestupničkog ponašanja nose, hoće li u budućnosti doći u sukob sa zakonom, hoće li ugroziti javnu sigurnost i javni red? Važno je naglasiti da obaveza škole nije da uočava isključivo neprihvatljive oblike ponašanja, već da predanim radom nastavnika i stručnih saradnika u školama spriječi da učenik dođe u sukob sa školskim pravilima ili u sukob sa zakonom. Dakle, cilj prevencije nije sankcionisanje, evidentiranje ili isključivanje učenika iz odgojno-obrazovnog procesa već da mu se osigura podrška i zaštita najboljeg interesa učenika.

Napominjemo da je pravni osnov Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo temeljen na UN Konvenciji o pravima djeteta, koja je sastavni dio Ustava Bosne i Hercegovine, a ista propisuje da se prilikom donošenja odluka o pravima djeteta i utjecaju naših postupaka na njihov dalji psihofizički rast i razvoj, prevashodno moramo voditi principom najboljeg interesa djeteta.

Tako je članom 3. Konvencije o pravima djeteta propisano:

„1. U svim akcijama u vezi sa djecom, bez obzira da li ih poduzimaju javne ili privatne društvene institucije, sudovi, upravne vlasti ili zakonska tijela, najbolji interes djeteta biće od prvenstvenog značaja.

2. Države - potpisnice uzimaju na sebe da osiguraju djetetu zaštitu i brigu koja je potrebna za njegovu dobrobit, uzimajući u obzir prava i dužnosti njegovih roditelja, zakonskih staratelja ili drugih pojedinaca zakonski odgovornih za njega, a da bi se ovo postiglo poduzeće sve zakonske i upravne mjere.

3. Države – potpisnice će osigurati da se institucije, službe i ustanove odgovorne za brigu o djeci i njihovu zaštitu pridržavaju standarda uspostavljenih od odgovarajućih vlasti, naročito u pogledu sigurnosti, zdravlja, u broju prikladnosti njihovog osoblja kao i odgovarajućeg nadzora nad njima“.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu
2. A/a